

בש"פ 7911/23 - אמאן אבו טעימה נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

בש"פ 7911/23

לפני: כבוד השופטת ר' רונן

המבקשת: אמאן אבו טעימה

נגד

המשיבה: מדינת ישראל

בקשת רשות ערר על החלטתו של בית המשפט המחוזי בבאר שבע מיום 30.10.2023 בעמ"ת 46881-10-23, שניתנה על ידי כב' השופט א' גביזון

בשם המבקשת: עו"ד ראמי אל מכאווי; עו"ד נתנאל לגאמי

החלטה

לפניי בקשת רשות ערר על החלטת בית המשפט המחוזי בבאר שבע (כב' השופט א' גביזון) מיום 30.10.2023 בעמ"ת 46881-10-23 (להלן: ההחלטה). בהחלטה דחה בית המשפט המחוזי את ערר המבקשת ואישר את החלטתו של בית משפט השלום (כב' השופט ר' ימיני) מיום 26.10.2023 במ"ת 42712-10-23, שהורתה על מעצרה של המבקשת עד תום ההליכים המשפטיים נגדה.

1. בקצירת האומר יובהר כי מדובר במבקשת שהועמדה לדין בעבירה של כניסה בלתי חוקית לישראל לפי סעיף 12(1) לחוק הכניסה לישראל, התשי"ב-1952, והמשיבה עתרה כי בית המשפט יעצור אותה עד תום ההליכים. בית משפט השלום קיבל את הבקשה ובית המשפט המחוזי דחה את הערר על החלטתו של בית משפט השלום.

בדחותו את הערר הביא בית המשפט המחוזי בחשבון מספר שיקולים שנמנו על ידיו. בכלל זה הוא ציין כי עילת המסוכנות הכרוכה בעבירה המיוחסת למבקשת מתעצמת בעת מלחמה, תוך שציין את העומס המוטל בעת הזו על כוחות הביטחון, ואת העובדה שכניסת שוהים בלתי חוקיים בתקופה הנוכחית יוצרת סיכון מיותר כלפיהם. כן הובהר כי בזמן מלחמה מתגברת גם עילת המעצר של החשש מהימלטות מאימת הדין. מעבר לכל אלה צוין כי המבקשת נכנסה לתחומי מדינת ישראל בשעה 01:30 לפנות בוקר מספר ימים לא מועט לאחר פרוץ המלחמה, כאשר היה ברור לכל תושבי האזור כי הוכרז מצב חירום והכניסה לתחומי המדינה אסורה. שעת הכניסה מעידה על כך כי העבירה בוצעה בנסיבות מחשידות ובניסיון להערים על כוחות הביטחון. משכך, בית משפט קמא מצא כי אין מקום לתת במבקשת אמון חרף גילה ועברה הנקי.

2. בבקשה הנוכחית טענה המבקשת כי ההחלטה מנוגדת להלכה הפסוקה; כי לא ניתן משקל לעובדה שהיא בת 55 ובימים כתיקונם היא הייתה רשאית להיכנס לישראל ללא היתר; כי חל שינוי בהנחיות גם ביחס להגשת כתב אישום נגד מי שזו הפעם הראשונה בה הוא נכנס לישראל ללא היתר; כי אלמלא המצב - המבקשת כלל לא הייתה עומדת לדין, ואילו לאור המצב היא עומדת לדין ואף מוחזקת במעצר עד תום ההליכים נגדה; כי בית המשפט יצר עילת מעצר חדשה של "עומס על כוחות הביטחון" וכי הוא השתית את החלטתו על עילת "מסוכנות כללית" הנובעת מהמצב המלחמתי ולא על מסוכנותה הספציפית של המבקשת; כי בית המשפט סטה מעיקרון המידתיות; וכי הוא התעלם ממשבר הכליאה.

3. לאחר עיון בבקשה על נספחיה, אני סבורה כי דינה להידחות. כידוע, רשות לערור לבית משפט זה "בגלגול שלישי" לפי סעיף 53(א1) לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1991 ניתנת במשורה ורק במקרים חריגים - כאשר מתעוררת שאלה משפטית עקרונית או ציבורית החורגת מעניינים של הצדדים, או כאשר מתעורר חשש לאי-צדק חמור או לעיוות דין (ראו, למשל: בש"פ 3592/23 וורטאו נ' פרקליטות המדינה, פסקה 8 (18.5.2023); בש"פ 3616/23 מחארזה נ' מדינת ישראל, פסקה 9 (29.5.2023); בש"פ 6103/23 מדינת ישראל נ' ירד, פסקה 8 (10.8.2023)).

אכן, ההלכה הפסוקה קבעה כי בבחינת השאלה האם לעצור נאשם עד תום ההליכים, על בית המשפט להידרש לעולם לנסיבות המקרה הספציפי ולנתונים הרלוונטיים שלו, ולא להערכות כלליות ואקסיומות (ראו: בש"פ 6781/13 קונדוס נ' מדינת ישראל, פסקה 9 (4.11.2013) (להלן: עניין קונדוס)). משכך, וכפי שהובהר בהחלטה שניתנה לפני ימים ספורים, אין לקבוע כלל קטגורי לפיו "בהינתן מצב החירום, לעולם הדין של שוהים בלתי חוקיים יהיה מעצר עד תום ההליכים" (בש"פ 7751/23 אבו עואד נ' מדינת ישראל, פסקה 9 (26.10.2023)).

יחד עם זאת, בית המשפט רשאי להתייחס במסגרת שיקוליו בין היתר גם לנסיבות חיכוניות כדוגמת מצב ביטחוני, שעשויה להיות להן השפעה על שיקול הדעת המופעל בבחינת היתכנות השחרור לחלופת מעצר (ראו: עניין קונדוס, פסקה 13); כמו גם לנסיבות אחרות ובכלל זה החשש להימלטות מאימת הדין (שאינו שיקול העומד בפני עצמו), ולעבר הפלילי של הנאשם ולעבירות המיוחסות לו (שם, בפסקאות 10-12).

4. במקרה דנן, בית המשפט המחוזי שקל את השיקולים הקונקרטיים של המקרה שלפניו, איזן ביניהם וקיבל את החלטתו. הוא קבע כי הוא אינו נותן אמון במבקשת חרף גילה ועברה הנקי. הוא הביא בחשבון את המצב הביטחוני,

שהוא כאמור שיקול לגיטימי שניתן להביאו בחשבון. המצב הביטחוני בימים אלה הוא אכן מצב ביטחוני חריג המחייב זהירות והקפדה מיוחדים. כאמור, בשל המצב הזה הועמדה המבקשת לדין.

כן הביא בית המשפט בחשבון את העובדה שהמבקשת נכנסה לישראל בשעה 01:30. הוא קבע כי עניין זה מצביע על כך כי העבירה בוצעה בנסיבות מחשידות ובניסיון להערים על כוחות הביטחון באופן המקשה על בית המשפט לתת במבקשת את האמון הנדרש לצורך שחרורה בתנאים.

משבית המשפט התייחס לנסיבות הקונקרטיות, והפעיל את שיקול דעתו באופן סביר כדי לאזן ביניהן - אין מקום למתן רשות ערעור בגלגול שלישי על החלטתו, שאינה החלטה המעלה שאלה עקרונית, ואף לא מעוררת חשש לאי צדק חמור למבקשת.

5. לאור כל האמור לעיל, הבקשה למתן רשות ערר נדחית.

ניתנה היום, י"ח שבט תשפ"ד (2.11.2023).

שׁוֹפֵט